

SYLABUS

ZUR320 Média a neziskový sektor

Časoprostor: pondělí 18.00-19.30 v AVC

Vyučující: Mgr. Václav Štětka, Mgr. Vít Kouřil

Kontakt: stetka@fss.muni.cz, alive@mail.muni.cz

Obsah a cíl: Kurz se bude věnovat teoretickému i praktickému zkoumání vztahu mezi masovými médii a nevládními neziskovými organizacemi (NGOs), resp. občanskými iniciativami. Společně s hosty kurzu, kterými budou „mediální“ pracovníci rozličných českých i mezinárodních „nevládek“, se budeme snažit nalézt odpovědi na otázky typu: Jakým způsobem média zobrazují práci NGOs? Jaké hlavní formy techniky zobrazování média při práci s neziskovým sektorem používají? Jaké komunikační strategie využívají při práci s médii české nevládky a jaké mají v tomto smyslu rezervy? Kromě zmíněných diskusních setkání nabídne kurz orientační přehled české mediální scény i neziskového sektoru a úvod do problematiky konstrukce mediální reality (včetně náhledu na fungování médií jakožto organizace) coby teoretického základu pro pochopení toho, jakým způsobem média (re)prezentují okolní dění včetně toho, které se odehrává v neziskovém sektoru. Podstatnou část kurzu bude nicméně tvořit praktická analýza mediálních strategií konkrétních českých NGOs, kterou budou provádět samotní studenti; výsledky těchto analýz budou sloužit jako podklad pro další debaty v rámci kurzu.

Určení kurzu: tento kurz je určen v prvé řadě posluchačům se studijní specializací mediální studia; dále všem studentům oboru mediální studia a žurnalistika, kteří se – ať již ze zvědavosti nebo s výhledem na budoucí uplatnění - zajímají o neziskový sektor.

Koncepce kurzu: seminář/workshop (kombinace přednáškové části s diskusemi a prezentacemi studentů i hostů kurzu)

Program kurzu:

1. (26.9.): úvod

- představení kurzu, požadavky

2. (3.10.): „mediální realita“ a její konstrukce

- mechanismy mediálního formování/reprezentace obrazu reality; selekce informací a nastolování témat (agenda-setting); média jako organizace, jejich struktura a způsoby fungování; zpravodajské hodnoty a jejich uplatňování vůči neziskovému sektoru; public relations a média, spin doctoring

3. (10.10.): Česká mediální scéna

- přehled aktuální situace v hlavních sektorech mediálního trhu v České republice; jeho vazby na procesy marketizace a globalizace; základní strukturální omezení práce médií ve vztahu k neziskovému sektoru

4. (17.10.): Neziskový sektor v České republice

- orientační přehled českého neziskového sektoru; historie, vývoj po r.1989; vymezení legislativního rámce a základních pojmů, které jsou s tímto sektorem spjaty (občanské společnosti/iniciativy, nevládní organizace, fundraising...), klíčové zákony a instituce, které se týkají neziskového sektoru

5. (24.10.): Mediální strategie NGOs

- formy a mechanismy mediální publicity NGOs; public relations ve vztahu k neziskovému sektoru, jeho možnosti i rizika; praktické příklady mediálních kampaní NGOs

6. (31.10.): neziskový sektor pohledem novináře: diskuse

- diskuse s Tomášem Feřtkem, redaktorem časopisu Reflex, na téma aktuální stav, limity a možnosti mediální publicity českých neziskových organizací

7. (7.11.): Workshop I: environmentální NGOs

- prezentace analýz mediálních strategií ekologických organizací: Hnutí Duha, Děti Země, Greenpeace, ČSOP
 - diskuse s představiteli
-

8. (14.11.): Workshop II: charitativní NGOs

- prezentace analýz mediálních strategií charitativních organizací: Liga proti rakovině, Liga za práva vozíčkářům, Česká katolická charita, Konto Bariéry, Pomozte dětem
 - diskuse s představiteli
-

9. (21.11.): Workshop III: sociálně-politické NGOs

- prezentace analýz mediálních strategií sociálně orientovaných organizací: Nesehnutí, Amnesty International, proFem
 - diskuse s představiteli
-

10. (28.11.): Workshop IV: humanitární NGOs

- prezentace analýz mediálních strategií humanitárních organizací: Člověk v tísni, ADRA, Český červený kříž
 - diskuse s představiteli
-

11. (5.12.): Workshop V: NGOs orientované na menšiny

- prezentace analýz mediálních strategií organizací orientovaných na menšiny: DROM, Gay a lesbická liga, Podané ruce, SOZE
 - diskuse s představiteli
-

12. (12.12.): závěrečný a srovnávací workshop

- zhodnocení dosavadních případových studií; pokus o typologii a identifikaci společných znaků a trendů v mediálních strategiích neziskových organizací i ve způsobu reprezentace českých NGOs v médiích

Podmínky pro udělení zápočtu:

- *aktivní účast* na seminářích (max. 3 absence), zapojování se do diskuse;
- **písemná a ústní prezentace analýzy mediálních strategií** některé z vybraných českých neziskových organizací – rozsah písemné prezentace – 2000-2500 slov
Prezentace bude obsahovat:
 - a) základní představení dané NGO, historie, současné údaje (počet členů, rozpočet, činnost, typy akcí/projektů);
 - b) typy mediálních aktivit dané organizace; počet medializací za rok
 - c) rozdělení komunikačních kompetencí v rámci dané NGO; kdo za ní komunikuje, nakolik je komunikace s médii formalizovaná a strukturovaná;
 - d) jaký je mediální obraz dané NGO (na základě dostupných materiálů)
 - e) doporučení ohledně mediální strategie této NGO

Doporučená literatura:***Základní práce:***

Brotánková, Klára (2000): PR agentury a ekologická problematika. 01/31 BAK

Čepelka, Oldřich (1997): Práce s veřejností v nepodnikatelském sektoru. Nadace Omega, Liberec.

Fertek, Tomáš – Šálek, Marek (2001): Novináři nejsou zlí. Nadace VIA, Praha.

Musil, David (2003): Mediální kampaň neziskových organizací. 03/64 BAK

Illková, Lucie (2005): Nevládní neziskové organizace a jejich vztahy s veřejností. 05/156 DIP

Pyšňáková, Michaela (2003): Spolupráce médií a tiskového oddělení na poli tiskové konference a tvorba mediálního produktu na základě tiskové zprávy. 03/73 KLA

Doporučená četba z mediálních studií:

Blažková, Marika (2004): Analýza eticky sporných reklam neziskového sektoru. 04/87 BAK

Čechová, Gabriela (2001): Kultura neziskové organizace. 01/39 DIP

Gillárová, Kateřina (2000): Komunikační strategie mediálního konstruování obrazu demonstrací. 01/84 B

Khazal, Wail (2005): Profesionalizace nestátní neziskové organizace. 05/50 KLA

Košdy, Milan (2004): Případová studie nevládní neziskové organizace – NESEHNUTÍ. 04/59 KLA

Marsáková, Andrea (2005): Člověk v tísní. 05/174 BAK

Nepala, Jiří (2000): Fenomén uprchlictví ve faktech, tisku a rozhovoru. 01/44 KLA

Sobotková, Jana (2000): Občanské právní hlídky – internetová prezentace. BAK

Veselý, Marek (2000): NESEHNUTÍ. Občanská angažovanost na plný úvazek. 00/59 BAK

Kontextová četba:

Císař, Ondřej (2003): Transnacionálně operující nevládní organizace a mechanismy jejich působení v domácí politice. 03/8 DIS

Evers, Adalbert (ed., 2004): The third sector in Europe. G1-762

Frič, P. (2000): Strategie rozvoje neziskového sektoru.

Frič, P. a kol. (2001): Neziskový sektor v ČR. Výsledky mezinárodního srovnávacího výzkumu.

Howard, Marc Morjé (2003): The weakness of civil society in post-Communist Europe. E6-232

Hudock, Ann C. (1999): NGOs and civil society: democracy by proxy? E8-14

Hulme, David (1997): NGOs, states and donors. E8-54.

Mendelsohn, S. E. – Glenn, J.K. (eds.): The power and limits of NGOs :a critical look at building democracy in eastern Europe and Eurasia F3-414

Potůček, M (1997): Nejen trh. SLON, Praha.

Růžičková, Růžena (2003): Neziskové organizace. G1-777